

Република Србија
Универзитет у Нишу
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
Број: 01-390/11
20. 02. 2025. године

На основу члана 45. Статута Правног факултета у Нишу („Билтен Правног факултета“, бр. 326/24), Наставно-научно веће Правног факултета на седници одржаној 20. 02. 2025. године донело је

О Д Л У К У

I

Усваја се Програм научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2025-2030. године бр. 01-384/5 од 20. 02. 2025. године.

II

Програм научноистраживачког рада на Правном факултету Универзитета у Нишу за период 2025-2030. године бр. 01-384/5 од 20. 02. 2025. године саставни је део ове Одлуке.

Одлуку доставити: управнику Центра за правна и друштвена истраживања, Служби за опште послове и архиви.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
ДЕКАН
Проф. др Небојша Раичевић

Припремила: Марија Чукаловић
Контролисао: Богољуб Рочкомановић

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

ПР. БРОЈ	21.02.25
ОП. БРОЈ	01
КАТЕДРА	384/5
УЧЕБНИК	

Прилог 2.

ПРОГРАМ НАУЧНОИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У НИШУ ЗА ПЕРИОД 2025–2030. ГОДИНЕ

1. Уводне напомене

Програм научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Нишу за период 2025–2030. година је усклађен са Законом о Фонду за науку („Службени гласник РС“, број 95/18), Законом о високом образовању („Службени гласник РС“, број 88/2017-41, 27/2018-3 (др. закон), 73/2018-7, 67/2019-3, 6/2020-3 (др. закон), 6/2020-20 (др. закон), 11/2021-3 (Аутентично тумачење), 67/2021-3 (др. закон), 67/2021-7, 76/2023-23) и Законом о науци и истраживањима („Службени гласник РС“, број 49/19). Приликом конципирања свих елемената програма водило се рачуна о дугорочном и одрживом унапређењу ефикасности и ефективности научноистраживачког рада и потреби да постигнути резултати у што већој мери буду примењиви у пракси са наглашеном тржишном валоризацијом и начелима одрживог развоја. Програм је конципиран уз пуно уважавање принципа отвореног приступа науци и транспарентности у свим фазама планираног научног истраживања ради давања пуног доприноса у даљем развоју друштва базираног на знању.

Научноистраживачки рад на Правном факултету Универзитета у Нишу (у даљем тексту: Факултет), одвија се кроз активност посвећених пројектних тимова које чине наставници и сарадници Факултета, студенти докторских академских студија, као и истраживачи ангажовани из других научноистраживачких институција. Програмом научноистраживачког рада дефинишу се научне области истраживања, као и конкретне активности везане за обезбеђење услова за њихову оптималну, ефикасну и ефективну реализацију, континуирано унапређење међународне сарадње, правовремено објављивање и слободну дисеминацију резултата оствареног научноистраживачког рада, као и остале активности усмерене ка промоцији науке и научноистраживачке делатности у целини.

Циљ је Факултета да наставници и сарадници постану део европског истраживачког простора и да кредибилно партиципирају у координацији истраживања и иновација у циљу подстицања високог степена мобилности и свеобухватне интеракције истраживања. Исто тако, Факултет настоји да научноистраживачки рад доприноси жељеном економском расту, друштвеном и културном напретку и стварању услова за подизање квалитета живота свих грађана. Програм научноистраживачког рада ће у наредном периоду за посебан циљ има позиционирање Факултета у иновационим пројектима за финансирање научноистраживачког рада од стране Европске уније (Horizont Europe).

Програм научноистраживачког рада постављен је у функцију побољшања степена, како општег квалитета научно-истраживачког рада на Факултету, тако и подизања степена конкретних истраживачких активности и задатака чланова

истраживачких тимова. У том контексту програм је конципиран сходно начелима објективности, изврности, конзистентности, квантификације и верификације резултата истраживања, не само у домаћим, већ и у међународним приликама. У структури програма се у складу са принципом транспарентности и одговорности у раду нарочито наглашава да пројектовано побољшање буде мерљиво и изражено у пуном обухвату, односно да се на истеку означеног периода истраживачког процеса степен испуњености постављених циљева може јасно формулисати и оценити.

Као и до сада, у научноистраживачком раду биће ангажован Центар за правна и друштвена истраживања Факултета, Центар за јавне политике Европске уније, Центар за међународно приватно право Хашких конвенција, као и Правна клиника. У оквиру Центра за правна и друштвена истраживања постоји организациона структура која је дуготрајно одржива, флексибилна и погодна за организовање и имплементацију научноистраживачког рада у свим његовим фазама. Центар за јавне политике Европске уније и Центар за међународно приватно право Хашких конвенција бавиће се научноистраживачким радом у областима за које су основани. Правна клиника, као организациона јединица Факултета, нарочито је погодна за реализацију пројеката у које ће бити укључен и већи број студената.

2. Учешће у научноистраживачким пројектима

Научноистраживачка делатност наставника и сарадника одвија се у оквиру пројеката финансираних од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, других иностраних и домаћих институција, као и из сопствених прихода Факултета. Наставници и сарадници Факултета могу реализовати и сарадњу у области научноистраживачке делатности са појединачним истраживачким групама и/или пројектним тимовима из земље и иностранства. Реализација научноистраживачких пројеката вршиће се у сарадњи са реномираним домаћим и иностраним научним институцијама.

Факултет ће стимулисати наставно особље да учествује у подношењу пријава на конкурсе за пројекте које објављује Министарство науке, технолошког развоја и иновација, Фонд за науку, надлежне институције Европске уније и друге међународне и домаће институције. Наставницима и сарадницима биће омогућено да учествују на инфо-данима о појединим програмима финансирања пројеката и да присуствују радионицама за писање пројеката у циљу успешног подношења пројектне документације. Факултет ће нарочито настојати да подстакне учешће надарених студената свих нивоа академских студија у пројектним истраживањима, с тим што ће посебна пажња бити усмерена на подизање степена квалитета докторских академских студија. Наставници у вишим наставничким звањима, између осталог, имају обавезу и развоја научног подмлатка. У том циљу, они ће укључивати у пројекте у којима учествују и младе истраживаче и давати им истраживачке задатке и смернице уз пружање неопходне логистичке и академске подршке.

Приоритети у научноистраживачкој делатности Факултета у периоду 2025–2030. године у оквиру основних истраживања и основних усмерених

истраживања чине следеће области:

- ефикасно, ефективно и квалитетно функционисање државних органа и органа јединица локалне самоуправе;
- функционисање реформисаног кривично-правног система;
- грађанскоправна кодификација;
- приступање Републике Србије Европској унији;
- људска и мањинска права;
- заштита од дискриминације;
- миграције и азил у међународном праву, праву Европске уније и домаћем праву;
- унапређење нормативног оквира за привредно пословање у Републици Србији;
- усклађивање домаћег законодавства са међународним стандардима;
- контрола политичких институција у Републици Србији;
- историјски корени савремених правних института;
- дигитализација и право;
- вештачка интелигенција и право;
- еколошко право.

У новом пројектном циклусу Министарства науке, технолошког развоја и иновација и будућим пројектним позивима Фонда за науку, Факултет ће конкурисати са пројектима усмереним на актуелне теме у законодавству и пракси са конкретним мерама и смерницама за повећање степена нормативне и економске ефикасности. Такође, Факултет ће предузимати континуиране активности ради учешћа у пројектима које финансирају Европска унија и друге иностране институције. При томе, реномиране иностране институције са којима Факултет има закључене уговоре биће укључене као партнери на пројектима или за пружање помоћи у проналажењу партнера.

Факултет ће у програмском периоду самостално или као члан у конзорцијумима пратити конкурсе и по могућству аплицирати за програме као што су: Horizon Europe, Erasmus+, Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA), Digital Europe Programme, Creative Europe, European Research Council (ERC) Grants, COST (European Cooperation in Science and Technology), Interreg (European Territorial Cooperation), LIFE Programme, World Bank Development Projects, UNESCO Chair Programme и други.

У наредним годинама Факултет ће припремити и поднети пријаве за друге пројекте на конкурсима које објављују Европска унија и остале иностране институције. Приликом конкурисања и учешћа на пројектима, Факултет ће имати значајну подршку Мреже правних факултета југоисточне Европе (South East European Law School Network – SEELS). Мрежа окупља правне факултета из југоисточне Европе, и то:

Правни факултет Универзитета у Београду, Правни факултет Универзитета у Нишу, Правни факултет Универзитета у Загребу, Правни факултет Универзитета у Сплиту, Правни факултет Универзитета у Осијеку, Правни факултет Универзитета у Ријеци, Правни факултет Универзитета у Тирани, Правни факултет Универзитета у Сарајеву, Правни факултет Универзитета у Зеници, Правни факултет Универзитета у Мостару, Правни факултет Универзитета Црне Горе и Правни факултет Универзитета у Скопљу. Факултет је са неким факултетима из SEELS-а већ учествовао у већем броју пројеката, тако да ће та искуства бити коришћена и у будућем периоду. Факултет ће посебну пажњу посветити пројектима у које могу бити укључени студенти свих нивоа академских студија. Такви пројекти ће бити реализовани у оквиру Правне клинике која више од двадесет година постоји и ради на Факултету са завидним и препознатљивим резултатима у општој друштвеној и научној заједници.

3. Организовање научних скупова

Факултет има изузетно успешну и богату праксу организовања међународних и домаћих научних скупова мултидисциплинарног карактера. Традиционално, Факултет сваке године (поводом обележавања дана Факултета) организује међународну научну конференцију са актуелном темом која прати савремене тенденције у развоју правничке професије и мисли. Присуство је могуће по позиву или након прихватања пријаве, што доприноси квалитету програма, садржаја и исхода конференције. Радови учесника конференције се објављују у тематском зборнику радова са конференције који има међународни издавачки савет и у врхунском националном часопису од националног значаја „Зборник радова Правног факултета у Нишу“ након двоструке анонимне рецензије и у часопису „Правни хоризонти“.

Таква пракса ће бити настављена и у будућем периоду. Биће предузети потребни кораци како би се даље повећао број реномираних учесника из иностранства. Као и до сада, Факултет ће организовати конференције ужег типа посвећене одређеним питањима из правне проблематике. Истовремено, биће настављена пракса одржавања округлих столова и панел дискусија посвећених актуелним правним темама у циљу дисеминације сврсисходних и добрих идеја усмерене на сагледавање постојећих решења и изазова *de lege lata* и давање потенцијалних смерница *de lege ferenda* за подизање нормативне и економске ефикасности правне регулативе.

4. Набавка опреме и обезбеђење техничких и материјалних услова за научноистраживачки рад

Континуирана набавка нове и одржавање и унапређење расположиве опреме представља незаобилазан предуслов за ефикасну реализацију научноистраживачке делатности. У ове сврхе биће коришћена средства наменски обезбеђена од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије, Фонда за науку, сопствена средства Факултета, као и доступни фондови Европске уније.

Поред опреме, биће набављена и потребна литература и базе прописа и судских одлука. У складу са могућностима биће извршена и адаптација простора потребног за научноистраживачки рад.

5. Унапређење међународне научне сарадње

Успостављање нове и унапређење постојеће међународне сарадње представља један од кључних сегмената у оквиру стратегије научноистраживачке делатности. У складу с тим, планирано је успостављање интензивније сарадње са научноистраживачким институцијама и/или истраживачким групама из иностранства и припрема и пријава заједничких пројеката у оквиру пројеката билатералне и мултилатералне сарадње. Активности на промоцији међународне сарадње обухватају организацију краћих и дужих студијских боравака наших наставника и сарадника у угледним научноистраживачким институцијама у иностранству, као и учешће гостујућих професора у реализацији наставе на докторским академским студијама. Поред тога, планирано је одржавање научних скупова уз учешће еминентних стручњака и предавача из иностранства.

6. Промоција науке и научноистраживачке делатности

Публиковање резултата научноистраживачког рада и промоција научноистраживачке делатности представљају значајан сегмент овог Програма. Презентација постигнутих резултата вршиће се на престижним домаћим и међународним научним скуповима и објављивањем радова у домаћим и међународним научним часописима. У предстојећем периоду настојаће се да се што већи број радова објави у високоранжираним публикацијама и часописима који уживају међународни углед. При томе, акценат ће нарочито бити стављен на објављивање радова у иностраним часописима од међународног значаја који су препознати у међународној академској заједници.

У циљу промоције научноистраживачког рада, Факултет ће наставити са издавањем часописа „Зборник радова Правног факултета у Нишу”, који је категорисан као високоранжирани научни часопис и ужива завидну репутацију у академској заједници. У наредном периоду, настојаће се да се одржи достигнути квалитет часописа уз истовремено чињење напора да се повећа његова видљивост и цитираност у глобалној академској заједници. Факултет ће истовремено створити потребне услове да се подигне квалитет часописа „Правни хоризонти“ у коме посебно место заузимају радови студената докторских студија, што омогућава да и научноистраживачки рад студената докторских студија буде доступан јавности. Биће настављена пракса бесплатног публиковања научних монографија од истакнутог домаћег значаја, тематских зборника радова, уџбеника, монографских студија, практикума и приручника од националног значаја на домаћем и страном језику чији су писци наставници и сарадници Факултета. Главни носилац издавачке делатности на Факултету, као и до сада, биће Центар за публикације. Наставиће се благовремено ажурирање странице на порталу еНаука ради праћења и промоције

результата научноистраживачке делатности наставника и сарадника Факултета.

7. Праћење реализације Програма

Факултет ће за сваку школску годину доносити План научноистраживачког рада Правног факултета Универзитета у Нишу, којим ће се утврдити динамика реализације појединих активности утврђених Програмом научноистраживачког рада за период 2025–2030. године. План научноистраживачког рада усваја се пре почетка школске године на коју се односи.

Наставно-научно веће Факултета једном годишње анализира реализацију Програма научноистраживачког рада, приликом усвајања годишњег извештаја о раду Факултета, чији је саставни део и Извештај о научноистраживачком раду.